

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 15. julija 2004 ☼ Leto XIV, št. 14

Ljubljana: IV. vseslovensko srečanje

VEČ SLOVENCEV POD SKUPNO EVROPSKO STREHO

Kar nekaj prostorov v poslopiju slovenskega parlamenta je imelo minuli četrtek drugačno vsebino, kot smo je vajeni ob običajnih zasedanjih državnega zbora. Komisija državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu je pripravila četrto vseslovensko srečanje. Srečanju so namenili pozornost tudi politični predstavniki Slovenije - delegacijo Slovencev je sprejel predsednik države dr. Janez Drnovšek; za novega slovenskega zunanjega ministra Iva Vajgla je bil to prvi javni nastop po nedavni izvolitvi (ko so poslanci izglasovali zamenjavo ministra dr. Dimitrija Rupla). Slovenci, ki živijo v sosednjih državah in po svetu so se srečanja udeležili množično; dvorana, kjer zaseda državni zbor je bila domala premajhna za vse, ki so prišli v Ljubljano. Med zbranimi je bilo tudi precej diplomatov, slovenski veleposlanik v Budimpešti Andrej Gerenčer, slovenski generalni konzul v Monoštru Marko Sotlar; slovenski veleposlanik v Avstriji dr. Ernest Petrič in drugi. Zbrane na vseslovenskem srečanju je najprej pozdravil v četrtek dopoldne še podpredsednik državnega zbora dr. Miha Brejc (popoldne je odstopil, ker je bil izvoljen za poslanca v evropski parlament) in opozoril na prepočasno sprejemanje

Za porabske Slovence „odgovorni“ sedijo v prvi in drugi vrsti. Prvi z leve v prvi vrsti generalni konzul v Monoštru Marko Sotlar, tretji z leve (ali desne), veleposlanik v Budimpešti Andrej Gerenčer; v drugi vrsti z desne predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš, ob njem dr. Katalin Munda Hirnök, Inštitut za narodnostna vprašanja in na njeni desni predsednik Zveze Slovencev Jože Hirnök.

zakona o Slovencih po svetu. Povedal je, da se bodo v novih razmerah v Evropski uniji izboljšale možnosti za uresničevanje ideje o enotnem slovenskem kulturnem prostoru. Predsednik komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Franc Pukšič je poudaril, da se mora republika Slovenija v procesih evropskih integracij zavedati novih izzivov, novih nalog in priložnosti ter vzpostaviti nov odnos do svoje manjšine in izseljencev. Kot dr. Brejc, je tudi Pukšič izrazil obžalovanje, ker ta trenutek ni dovolj politične volje za sprejem za-

kona o odnosih Slovenije s Slovenci zunaj meja. Jožef Jeraj je v imenu državnega sveta ocenil prepočasno uresničevanje resolucije državnega zbora o sodelovanju s Slovenci v svetu, in kot dober primer povezovanja omenil nedavno ustanovitev slovenske manjšinske koordinacije, ki jo sestavljajo krovne manjšinske organizacije iz vseh sosednjih držav. Izseljenki pisatelj Zorko Simčič je bil slavnostni govornik v prvem delu srečanja. Govoril je iz polstoletnih izkušenj v tujini in poudaril, da je zakonodaja si-

cer potrebna, toda najpomembnejše je, če bo imela Slovenija pravi odnos do svojih rojakov, ki jih je po svetu po enih podatkih med 400 do 500 tisoč, po drugih najmanj 350 tisoč. Postavil je vprašanje, ali čutimo svoj narod kot vrednoto? Je še vedno - sovražna - emigracija? Za resnico potrebuje Slovenija - tako pisatelj Zorko Simčič - čist pogled v preteklost. Za zunanjega ministra Iva Vajgla je bilo sodelovanje na vseslovenskem srečanju prvi javni nastop. Poudaril je, da bo zunanje ministrstvo posvečalo veliko pozor-

nost Slovincem v sosednjih državah in po svetu in zagotovil, da ne gre za priložnostno frazo, ampak resnično hotenje, ker osebno dobro pozna razmere. Zavzel se je za delovanje „v smislu odpuščanja, sprave, umirjenja, za eliminiranje neprijemnih težkih kvalifikacij v medsebojnem komuniciranju. Tu mislim na težko in krivično obdobje v slovenski zgodovini, ko so se rojaki po svetu upravičeno počutili izbrisani.“

Letošnja novost je bila razprava v štirih delovnih skupinah po uvodnem in zaključnem plenarnem delu srečanja. V prvi skupini so razpravljali o izobraževanju in šolstvu, v drugi (tu so bili tudi Jože Hirnök, dr. Katarina Munda - Hirnök in Andrej Gerenčer) so namenili pozornost kulturi, v tretji so razpravljali o čezmejnem sodelovanju (tu je bil tudi Martin Ropoš), četrta delovna skupina pa je bila namenjena razpravi o pridobivanju slovenskega državljanstva in vračanju v domovino.

Vseslovensko srečanje je pomembno iz več razlogov tudi za Slovence na Madžarskem. Denimo, da spoznajo, kako živijo Slovenci po svetu in tudi, kako resno so se pripravljene zavzemati za svoje pravice Slovenci v sosednjih državah.

Mednarodni kulturno-zgodovinski simpozij Modinci

KAR DRUGE PRIVLAČI, TEMU SE SLOVENIJA ODPOVEDUJE

Kot odmev proslave 300-letnice zgodovinsko prelomne bitke med kršćansko vojsko in Turki pri Monostru in Modincih leta 1664 je leta 1964 vznikla pobuda za organizacijo srečanja zgodovinarjev, ki bi razpravljali o preteklosti svojih narodov. Natančno pred 40. leti je bila torej rojena ideja za mednarodni kulturno-zgodovinski simpozij, poimenovan po Modincih na južnem Gradiščanskem v Avstriji. Prvi simpo-

mom v Evropi, zato je imel več kot dve desetletji doma tri enake poudarke: uvodni del z govori političnih predstavnikov sodelujočih držav, tudi na najvišji ravni, strokovni del z razpravami na dogovorjeno zgodovinsko temo in kakovostne kulturne prireditve, denimo likovne razstave in ekskurzije z ogledi kulturno-zgodovinskih znamenitosti. Kot sklepno dejanje simpozija je bil natis zbornika referatov, ki ga je dobilo blizu 100

man, član organizacijskega odbora iz Slovenije, ki je v pismu rektorju mariborske Univerze dr. Ivanu Rozmanu med drugim napisal: „Prekinitev sodelovanja bi bila vsekakor škoda, sramota in tudi kulturni škandal.“ Pravi tudi, da je bil simpozij Modinci ena prvih mednarodnih uveljavitev mariborske Univerze.

Dr. Franc Rozman je že ob lanskem simpoziju v Murski Soboti opozarjal na neurejeno financiranje, vendar ni predvideval, da se vodstvo Univerze ne bo potrudilo in zagotovilo približno 500 tisoč dolarjev za udeležbo na simpozijih, medtem ko so stroški pri organizaciji blizu 5 milijonov dolarjev. Iz pisma dr. Franca Rozmana je mogoče povzeti, da se rektor ni zavzel za zagotovitev denarja, s katerim bi poplačali zaostale stroške pri simpozijih, ki sta bila leta 1998 na Ptuj in lani v Murski Soboti in za udeležbo na letošnjem simpoziju na Madžarskem. Iz tega izhaja, da nista izšla zbornika referatov s simpozijev, organiziranih v Sloveniji.

Pomenljivo pa je, da za organizacijo simpozija kažejo zanimanje druge univerze in znanstvene ustanove. Lansko ponudbo v Murski Soboti so letos zgledno izpeljali v Nagyatádu, med organizatorje se želi vključiti Univerza v Novem Sadu in ena izmed univerz na Slovaškem. Dogovorjeno pa je, da bo prihodnje leto simpozij v avstrijski Radgoni.

Simpozij Modinci spada tudi v širšem evropskem prostoru med najstarejša srečanja strokovnjakov iz nekaj tako različnih političnih in gospodarskih okolij. Njegov pomen vidijo še danes na mnogih univerzah, zato se mu v prihodnosti želijo priključiti ne samo z udeležbo, ampak tudi z organizacijo. Kaže pa, da za zdaj tega ne razume sedanje vodstvo mariborske Univerze.

eR

Lepau je kaj dobiti, depa lepše je dati

Od tisti spoj stari cajtov mau, gda se je človek nej sto več talati z drugim, mamo šegau povedati, tau je moje, tau je tvoje. Za toga volo je pa v človeškoj zgodovini že dosta nevolé bilau. Leko mislimo na spoj velke stvari, povejmo na bojne, depa na spoj drauvne stvari tü.

Kelko držin se je za cejlo življenje svadilo za erbiju volo, ka prej tau bi moju moglo biti, tisto samo njegvo. Gda so velke držine bile, se je vsakši za vsakšo malo grúdo vlejko, vej je pa gesti vsigdar trbelo pa nikšo oblejko je tü potrebno bilau meti. Tau je tü istina, če je stoj vsebole bogati bio, vse več je sto meti pa zatok tau je gnes buma tü tak.

Zatok smo ljudje nej vsi gnaki. Gestemo takši, šteri ne dobimo samo radi, liki radi damo tü. Pa tau je te najlepše, gda tisti, šteri od nas kaj dobi, se veseli tistomi. Kak je, povejmo, lepau dati kaj svojim bližnjomi, deci, vnukom, starišom, sestrām ali bratom, prijatelom, znancom.

Naj bi pa znali, zakoj sam tau temo naprej vzela, vam nika lejpoga moram napisati. Znano je, gda v Porabji od 1996. leta mau mamo Društvo porabski slovenski penzionistov. Tistoga ipa smo idejo za ustanovitev društva iz Slovenije dobili, od Društva upokojencev Murska Sobota. Najbole sta nas nagačavala Jože Vild pa Estera Pleša. Gda smo ustanovili našo društvo, so buma – leko povejmo – onadva bila pa na gnes ostala »boter pa botra« našoga društva. V osmi lejtaj smo skauz sodelovali, meli smo in mamo stike. Tau tü moram povedati, ka so oni nam vsigdar več dali, pontüdi, liki smo mi bili mogoči nazaj dati.

Zdaj bi samo od edne »akcije« gučala. Vsakšo leto gnauk ali dvakrat si Estera Pleša vzema trüd pa od njigvi upokojencev vküp pobere gvantanje, ka oni več ne nosijo. Že naprej moram povedati, naj ničše ne misli na kakše cote. Spoj dobra kvaliteta gvant – če rejsan že nošeni – pošilje, vozi k nam. Mi pa tau raztalamo, s tejm vred pa ne čütimo tau, ka nas za velke srmake držijo. Ka je istina je istina, na gnes si pri nas zatok ne moremo dopüstiti tau, ka na polonja ponošeni gvant samo tak ta damo. Vsi dobro znamo, ka so pri nas penzije nižeše kak v Sloveniji pa tau je tü istina, ka si eden varaški človek bole leko dopüsti lejpo obleko za tau volo tü, ka go nejma priliko tak trgati kak tisti, šteri s zemlauv delajo.

Ta pomauč nam dobro spadne, kakoli ka smo na gnes zatok mi tü nej tak kak gnauksvejta. Gnauksvejta so naši ljudje spoj mogli šparati. Povejmo eden zakonski par, gda sta se oženila, sta si vküp prišparala za eden lejpi svetešnji, zakonski gvant. No pa te gvant sta nosila, leko povejmo, cejlo življenje. Depa samo po svetkaj. Gnes je že tau pri nas tü nej tak. Vej pa gvantanje zatok že leko vsefale dobiš. Če si ne moreš najdragšoga, te si küpiš falejšoga.

Pa itak. Kak sam že pisala, človek rad kaj dobi. Pa če čütiš, ka ti tau iz srca, z dobrim namenom, z dobre vole stoj da, te se veseliš.

Etak pa nega drugo znak, v imeni naši upokojencev se lepau zahvalujem za dar, za tiste trüde, štere naši prijatelji iz Murske Sobote napravijo za nas. Pa nej zatok, ka nas šanalivajo, zatok se trüdiyo, ka nas pošütüjejo, radi majo.

Irena Barber

zijo so organizirali leta 1969 na osrednjo temo Avstrija in Turki, kje drugje kot v Modincih/Mogersdorfu, kjer so bili Turki poraženi, o čemer so razpravljali na simpoziju v Monostru (glej Porabje, št. 11, Pomladni festival v Monostru).

V krog sodelujočih držav so se vključile poleg Avstrije še Madžarska in Slovenija, nekoliko pozneje pa Hrvaška. Tako so tudi simpoziji potekali ob Modincih še v Kösze-gu in Sombotelu na Madžarskem, Mariboru, Ptuj, Radencih, Murski Soboti v Sloveniji, Zagrebu, Trakošćanu in Osijeku na Hrvaškem in letos prvič v Nagyatádu, v županiji Somogy. Simpozija ni bilo samo enkrat, in sicer med osamosvojitveno vojno v Sloveniji.

Simpozij Modinci je nastal v času zaprtih mej in omeje-nega sodelovanja tudi med strokovnjaki. Sodelujoče države so pripadale zelo različnim političnim siste-

strokovnih knjižnic v Evropi in Združenih državah Amerike. Zgodovinarji so obravnavali zmeraj drugo temo z različnih področij, od gospodarstva, šolstva, kulture do politike. Letos v Nagyatádu o kulturi potovanja v panonskem prostoru od sredine 19. stoletja do druge svetovne vojne. S spremembami v Evropi je politični del odpadel, poudarek je ostal na razpravah, organizatorji pa vedno poskrbijo tudi za kulturni program in ekskurzijo v bližnji okolico.

Prvič se je zgodilo, da na mednarodnem kulturno-zgodovinskem simpoziju Modinci, tokrat 34., ni sodelovala Slovenija, ki jo je vse doslej zastopala Univerza v Mariboru. Simpozija se nista udeležila v programu sicer napovedana predavateljca Olga Janša - Zorn in Andrej Studen iz Ljubljane. V Nagyatád je za svoj denar odpotoval dr. Franc Roz-

„Za materinščino“

PRVI SLOVENSKI TABOR V PORABJI

Slovenska zveza se je tak od-laučila, ka de letos oprvin orga-nizirala slovenstji tabor v Po-rabji za porabsko deco. Tabor za slovenščino, za materni dje-zik smo meli od 27. juniaša do

venstji. Za mentore smo prosili takšne lidi iz Slovenije, steri dobro poznajo porabsko deco pri tau tali, kakšne težave majo z djezikom, pa poznajo naše kulturne vrednosti. Marija Ri-

čati, se šaliti z njim. Domanje ženske, Ano Unti z Varaša, Iluša Dončeca pa Ano Ropoš iz Števanovcev, smo pa zaprosili papirnate rauze redti z decov. Od te žensk so mlajši leko čuli

den so se špilali s slovenstjimi rečami. Popodneva smo ji pe-lali na izlet v Prekmurje, kau-pat v toplice Lenti, so spoznali pisateljsko delo Irene Barber pa Karčija Holec, baročni park, ce-rkev, muzej Av-gust Pavel v Va-raši z Marijano Sukičevo, so leko vöšprobali lon-čarsko delo pri lončari na Ve-rici Karčiju Don-čecu, mlajšomi, leko so jahali (na konji se nosili) na Verici, delali papirnate okras-ke z Evgenom Ti-tanom, brsali fut-bal ptd.

S tejsi programi smo steli zado-biti tau, naj se mlajši dobro po-znajo, čutijo, se dosta veselijo, se bola spoznajo med seov, se radi majo, vöš-probajo, kak se leko navčijo porabske ples, pesmi, papir-nate rauze delati, med tejsi pa naj vseveč čujajo pa gončijo tak domanjo porabsko rejč kak slovenski knjižni djezik, stero-ga se včijo na šaulaj. Gezik so se mlajši nej direktno včili, liti prejk drugoga dela, programa. Mlajši, steri razmijo pa gončijo domanjo rejč, dosta več vejo v knjižnom djeziki tū, etak so na

velko pomauč leko bili drugim tū.

Tau tū moram prajti, ka mi od toga tabora ne čakamo čüdo,

Na zaključni prireditvi mentor Gašper Gomboc z Tomažem Balogom in Aleksandro Gyeček

3. juliaša v internati gimnazije v Varaši. Iz vse porabski šaul so se leko zglasili mlajši od štrto-ga do sedmoga razreda. Pro-gram tabora smo dali na šaule, etak so mlajši leko vedli nap-rej, ka vse ji čaka. Vsevtjuper se je zglasilo 26 mlajšov, 17 dek-lic pa 9 pojbov. Iz Murske Sobo-te smo tū pozvali štiri pojbiče, naj mlajši majo priliko se vse-več pogučavati med seov slo-

tuper, glasbena pedagoginja iz Murske Sobot, mlajše vči ple-sati na seničkoj pa števanov-skoj šauli, Miki Roš že skur dva-jsti lejt vči špilati z lutkami se-ničke mlajše. Najmlajši men-tor, Gašper Gomboc, se pa zdaj vči za školnika v Maribori, ste-ropa smo ranč zatau pozvali z velikim veseldjom, ka je mladi pa se mlajši eške ležej oprejo pred njim, bola vöjpajo gon-

pravo domanjo rejč. Iz Porabja smo meli ške lerenco Ireno Libritz Fasching, stera je, kak mati mejla skrb na mlajše. Mlajši so predpodnevom bili razdeldjeni v štiri skupine. Vsa-kši den so meli drūdji program. En den so se včili papirnate ra-uze delati, drūdji den porab-stje pesmi pa ples, tretji den so spoznavali naravo, živali, rastline, rauze, vrejsen, štrti

vejmo, ka s tejsi ne rejšimo svejt. Gvūšni smo pa, ka smo na dobri pauti. Tak mislimo, če mo takšne tabore tadale meli, mo na pomauč pri tejsi, naj mlajši bola vöjpajo gončati, naj tisto vsebola gora ponöjcajo, ka v seba majo pa naj se vseveč nauvoga leko navčijo zvöjn šaule, zvöjn dauma. (Več o našoj tabori v naslednji šte-vilki.)

Klara Fodor

Porabski gledališčniki v Budimpešti

Slovenska manjšinska samo-uprava v 18. okrožju Budim-pešte vsako leto priredi na-stop gledališke skupine iz Po-rabja. Letošnje srečanje smo priredili 26. junija, in sicer v Kulturnem domu Béla Kon-dor. Novost letošnjega gosto-vanja je bila, da smo povabili tudi dolnjeseeniško slovensko samoupravo oz. Dolnjeseeni-čane. S tem smo vrnili njho-vo gostoljubje, kajti lani pole-ti smo mi bili njihovi gostje na Dolnjem Seniku.

Zahvalujoč se dobri organiza-ciji nas je obiskalo 45 Dolnje-seničanov in Števanovčanov. Pričakali smo jih pred t. i.

manjšinskim parkom na trgu Szervét Mihály. Našim gostom smo pokazali park in tudi spomenik, ki so ga kot simbol složnosti postavili la-

ni. Ogledali smo si tudi Dom manjšin, v katerem deluje 11 manjšinskih skupnosti za oh-ranitev lastne kulture in je-zika. Goste sta na pot pospre-

mili Rozália Szarka, svetnica dolnjeseeniške samouprave, in Irena Barber, avtorica gle-dališke igre, ki jo je predsta-vila števanovska gledališka skupina. Prijetno preseneče-nje za nas je bilo, da so v sku-pini bili tudi Porabski Sloven-ci iz Amerike, ki so prav v ti-stem času bili na obisku v sta-ri domovini. Tri družine iz Pensylvanije, ki ohranjajo jezik svojih prednikov, tako se tudi s svojimi vnuki pogo-varjajo slovensko, bi lahko bile za vzgled vsem nam.

Nastop gledališke skupine si je ogledalo kakih sto ljudi, prišli so tudi Slovenci, ki ži-

vijo v drugih okrožjih Budim-pešte. Komedija »Na birovijsi« je s svojo smešno vsebino pri-čarala veliko smeha na obraz gledalcev.

Prepričan sem, da taki pro-grami pripomorejo k ohranit-vi naše slovenske identitete, ob tem pa nudijo kvaliteten oddih ljudem.

V imenu naše samouprave se zahvaljujem članom gleda-liške skupine iz Števanovcev, obenem se zahvaljujem Jav-nemu skladu za narodne in etnične manjšine za finančno podporo.

Ferenc Kranjec
predsednik samouprave

OD SLOVENIJE...

Vajgl novi zunanji minister

Potem ko je državni zbor z veliko večino razrešil Dimitrija Rupla s položaja vodje slovenske diplomacije, so poslance in poslance državnega zbora s 47 glasovi za in 23 proti (navzočih 72) za novega zunanjega ministra imenovali dosedanjega slovenskega veleposlanika v Nemčiji Iva Vajgla. Po imenovanju je novi zunanji minister Vajgl pred zbranim zborom slovenskega prisegel z besedami, da bo spoštoval ustavni red, ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije. Zamenjavo Rupla, ki je bil tudi prvi vodja slovenske diplomacije v času osamosvajanja nove slovenske države, je premier Anton Rop predlagal na predvečer dneva državnosti, le nekaj dni po Ruplovi udeležbi na Zboru za republiko, in sicer zaradi zmanjšane zaupanja v dosedanjega zunanjega ministra.

Romunski predsednik v Sloveniji

Romunski predsednik Ion Iliescu se je mudil na dvodnevni uradni obiski v Sloveniji, kamor je prišel na povabilo predsednika republike Janeza Drnovška. Predsednika Slovenije in Romunije sta med pogovori pozornost posvetila tako dvostranskim odnosom kot tudi mednarodnim temam. Dotaknila sta se sodelovanja obeh držav v zvezi NATO, prihajajočega slovenskega predsedovanja Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi prihodnje leto, pa tudi romunskega približevanja Evropski uniji.

Iliescuja je med obiskom spremljala tudi močna delegacija romunskih gospodarstvenikov, ki so se s slovenskimi kolegi na Gospodarski zbornici Slovenije sešli na poslovnih konferenci. V povezavi s tem srečanjem je romunski predsednik izrazil pričakovanje, da bo pripomoglo h krepitvi gospodarskih vezi med državama.

Takše tū geste

ka sam doma dobila službo. Telko sam zvejdla, ka je knjižnico nauva firma zaprla, depa med kakšimi pogoji, tau ne znam.»

- Cejlak slučajno sam zvedla od ednoga spoznanca iz Sombotela, šteri mi je pripovedjo, ka so knjižnico REMIXA popolnoma likri-

dirali, gda je zgradbo kupila edna nemška firma. Te so vse knjige vžlčali, pa odnesli v edno telovadnico šole, štere se nahaja v bližini. Vsi ljudje, šteri so mimo šli, so vidli na vhodni vrataj napis, ka si v telovadnici leko zberejo na glavo od 10-20 knjig, pa leko šenki odnesejo. Tau je bijo žalosten konec te knjižnice.

Gda sva si na Dolenjom Seniki pripovedjale, si me presenetila s tejm, gda si mi pravla, ka si se ti slovenski jezik učila, pa maš državni izpit srednje stopnje iz slovenskega jezika. Znam, ka si iz vesi Magyarlak, stariše so ti Vaugri, zakoj si se tak odlaučila, da se boš slovenski jezik učila?

»Tak držim, kak pregovor pravi, ka si telko vrejden, kelko jezikov znaš. Po nistarni lejtaš službi v monoštrski knjižnici sam gor prišla na tau, ka knjižnica dobre

stike ma s knjižnico v Murški Soboti. Gda sam v službo stanila tūj v Varaši, sam v knjižnici dosta slovenski knjig najšla, pa so me strašno zanimale. Etak sam se najoprvin nut spisala na eden slovenski jezikovni tečaj, ka je Slovenska zveza organizirala. Tau je bilau

1998 leta. Samo ka so udeleženci, leko pojejm, vsi pobejgnili, skurok sama sam ostala, etak sam pa nej mogla izpita napraviti. Leta 2000 sam se glasila v monoštrsko gimnazijo, gde geste pouk slovenščine pa sam se pau drugo leto učila slovenski jezik, etak sam napravila državni izpit srednje stopnje (pisna oblika) slovenskega jezika. Sploj bi rada napravila ustni izpit tū, kakoli ka clovek dosta brig ma tak službeno kak privatno. Meni se vidi slovenski jezik. Istina, ka tau tū morem povedati, ka je slovenski jezik lejpi, depa žmeten, sploj pa za nas, Madžare.»

- Kakšo priliko maš vaditi slovenski jezik? Gde vse ga leko ponučaš?

»Doma pa največkrat v knjižnici tū nejam prilike vaditi jezika, zatok kakšo koli priliko ponučam za tau, da bi nej pozabila, ka sam se navčila. Skurok vsakšo leto dem v Slovenijo na seminar vküper s slovenskimi pedagogi. Tam se clovek dosta leko vči, tak na predavanji kak na izleti.

V službi mi je sploj na hasek, da znam slovenski jezik. Ge katalogiziram slovenske knjige, štere pripelajo v knjižnico, da bi je posojali

bralcem. Ge pomagam vsem tistim bralcem, ki iščejo slovenske knjige. Name računajo vsakmau te, gda imamo srečanja med soboško pa med našo knjižnico. V Monoštri se dostakrat zgodi, ka kakši turisti iz Slovenije gor poiščejo knjižnico in njim je različne informacije potrebno dati. Etak šoga reda sam tū ge na vrsti. Vzela sam se za tau tū, da na Slovenskoj zvezi v knjižnici katalogiziram slovenske knjige, držim je vreda.»

- Povedla si, ka si oženjena, maš svojo držino, moža, sina. Ka pa oni pravijo poleg toga?

»Slovenski jezik je pri mojem možu službi sploj potreben. Pa te etak duplanski hasek mava. Ge mam priliko vaditi jezik, on pa rejši tūj pa tam jezikovne težave. Na koj mislim? Moj mauž je v Monoštri poveljnik civilne zaštite. Zvün toga je sekretar Gasiliskoga društva Monošter. Znano je, ka te organizacije že dugo lejt majo stike s Slovenijom, majo skupne prireditve, tekmovanja. Etak pa te, gda se na kaj takšega pripravljajo, pa gda so te prireditve, možej, njegvi organizacijam vsigdar pomagam pri jezikovni težavi. Naj nišče ne misli od mene, ka sam ge kakša prevajalka, tak daleč sam zatok eške nej. Rada bi pa dosegnila.»

- Rada bi te eške nika pitala. Povej mi, v varaškoj knjižnici naši slovenski ljudje iščejo slovenske knjige? Sto so bralci slovenski knjig?

»Dostakrat iščejo slovenske knjige ljudje. Depa najbolje dijaki, ki se učijo slovenščino, tisti pedagogi, ki po šolaj slovenščino učijo pa drugi tū.»

Irena Barber

Letos ne greva skupaj na letovanje

/humoreska/

Odločila sva se, da letos ne bova letovala skupaj. Najprej bo žena na morju nudila razgled, nato pa bom jaz v hribih užival panoramo. Sedaj pakira. Jaz ravno sedim na tretjem korčku, ker ga drugače ne more zapreti. Dokler ona pakira - na njeno prošnjo, kar je meni ukaz, - hodim za njo in zapisujem opravila, ki jih bom moral v času njene odsotnosti urediti: »Pelargonije dnevno dvakrat, zjutraj in zvečer, zalivati z mlačno vodo, tedensko dvakrat tudi z umetnim gnojilom, kaktuse samo dvakrat tedensko...« Medtem jaz pripravim telefonsko številko »objekta« mojih sanj, da bom takoj lahko...

»Najvažnejše je, da paziš na stanovanje. Dandanes so pogosti vlomi in roparski napadi. Posteljnino prinesi domov iz čistilnice, preobleci postelje, daj popraviti električno stikalo, plačaj telefonski račun, ne pozabi vsak dan redno prezračiti stanovanje, če pa pripeke sonce, zapri žaluzije, drugače mačka zgubi barvo.«

Končno zajamem sapo. Lahko urejam misli. Od jutra sem že prost kot ptica. Odpotuje. Zopet mladeniško življenje. Kakor v lepih starih časih. Ne morem prikrivati čustev.

»Za stanovanje ti ni treba skrbeti. Vsak dan ob osmih zjutraj pride Rozika in popravi.«

Zjutraj žena odpotuje. Prosil sem po telefonu, naj me ob osmih zbudi, da Roziko spustim noler. Do pol devetih se preobleče. Zmetlo iz perja malo požgečka pohištvo, s krpo potrepnja mojo pisalno mizo. Ob tri četrti na devet gre v kuhinjo. Skuha kavo - sebi. Niti ne tvega vprašanja, ali bi pil tudi jaz. Prižge si cigareto. Prebere dnevni tisk in pozajtrkuje. Opravi svoje telefonske zadeve. Opol-

dne končno odide. Medtem časom jaz zalijem pelargonije, kaktuse, plačam na pošti telefonski račun, nakrmim ptice, posteljnino prinesem domov iz čistilnice, zaprem žaluzije, ujamem miš za mačka, preoblečem posteljo, in se zgrudim nanjo - od utruje-

navada tako grdo govoriti. Tudi žena ima to navado. Kot če bi človek povedal »Dobro jutro!« Tako normalno je. Kanarček ves dan molči kot grob. Zvečer pa zapoje in ne neha celo noč. Prilagam se okoliščinam. Bedim skupaj s pticami. Zjutraj zopet ne

ki se je prišel učiti nemščino k profesorici, ki stanuje v stanovanju zraven nas. Meni pa preda psa, naj ga čuvam, ker on gre jutri na letovanje. Ime psa je Bižu. »Sedaj je že vseeno«, - si mislim. Prevzamem ga. »Veste, jaz ga vsakemu ne zaupam, toda vas že na videz poznam«, - reče. »Sprejmite moje zaupanje kot odlikovanje.«

»Izredno ponosen sem, upam, da si to odlikovanje zaslužim.«

»Dosti problemov ne boste imeli z njim. Dovolj je, če ga dnevno enkrat počestite. Pitno vodo mu menjajte trikrat dnevno. Hranite ga le enkrat in vsake tri ure ga peljite na sprehod. Iz zdravstvenih razlogov - saj veste.«

Na delovnem mestu zaspim. Sanja se mi o živalskem vrtu. Nenadoma se predramim. Spomnim se Bižuja. Direktorja prosim za dovoljenje za odhod. Doma me čaka policija. Prepovedano posedovanje živali in kalitev miru. Plačam globo. Drvim nazaj na delovno mesto. Prosim za dopust. Bom pa naslednje leto šel na letovanje. Pride domov žena. Odrešitev! Vržem se ji v naročje. »Lepo, da si zopet tukaj, draga!«

»Nisem vedela, da me še vedno tako obožuješ!« - reče ganjena. »Bled si dragi, shujšal si!« Nisem ji mogel povedati, da sem shujšal deset kilogramov, ker so prinesli lažje mladica. »Ne, klopotač ne sprejemamo.«

Suzana Guoth

prof. E.Titan: Pozornost (železo-krom, 2003)

nosti. Zvoni telefon: »Dr. Lososova pri telefonu. Oprostite prosim, da vas motim, ali ravno slišim, kako spretno pazite na stanovanje. Jutri odpotujem na letovanje, ali ne bi pazili ta čas na moje ribe?«

»Kako da ne, z veseljem!« Prinese morskari akvarij z dvema baby morskima psoma, položi ga na veliko jedilno mizo, na sveže zlikan prt. Ravno ima prostor na njem. Priloži navodilo za uporabo, naj preštudiram, saj imam čas, ne tako kot ona, in že jo odkuri.

Novica, kako sem spreten, se širi po mestu. Do večera mi prinesejo še dva ptiča, enega kanarčka in eno papigo, ravno tako v varstvo. Papiga celo noč govori »bedak si, bedak si«. Razgledam se po sobi, zanima me, do koga se tako sproščeno obnaša. Situacija je jasna. Človeka še ostanek samozavesti pusti na cedilu, če ga stalno spominjajo na to majhno napako. »Mida še nista v takšnem odnosu!« - ji razjasnim. Toda ona le nadaljuje. Danes je

morem spati, saj pride Rozika, moram jo spustiti noler. Menjam izmeno, ker Roziki popoldan ne ustreza. Mojemu izsanjanemu nekdanjemu mladeniške mu življenju pa lahko pomagam v slovo. Zvest »predmet« mojih nekdanjih misli - prilepljena k telefonu - potrpežljivo čaka na moj klic. Zaman. Po drugi strani se pa včasih spomnim, da moram čuvati tudi stanovanje, ker nimamo psa. Danes še ne! Pogledam, kaj se dogaja na hodniku. Vidim sumljivo osebo. Hitro zamrznem denar v zamrzovalniku, zlat nakit in srebrni jedilni pribor skrijem med umazano perilo. Izkazalo se je, da je ta sumljiva oseba direktor banke,

RADIO MONOŠTER

UKV (FM) 106,6 MHz

Od ponedeljka do sobote

od 16. do 17. vöre,

v nedelo

od 12. do 14. vöre.

... DO MADŽARŠKE

Narasel promet drog

Po podatkih mednarodne organizacije carinikov je v letu 2003 narasel promet drog, kajti cariniki so zaplenili za kar 15 odstotkov več drog na glavnih mednarodnih progah kot leto prej. (7 ton heroína, 64 ton kokaina, 355 ton kanabisa, 5 ton ecstasyja.) Najbolj prometna proga drog je še zmeraj t. i. severno-balkanska pot, ki vodi od Turčije preko Bolgarije, Romunije in Madžarske do Avstrije in naprej. Južno-balkanska smer je tudi pomorska, mamila pripotujejo v grške, albanske, črnogorske in italijanske luke, od tam pa po kopnem preko Makedonije in Srbije spet preko Madžarske do zahodne Evrope. Največja količina se tihotopi po t. i. poti svile iz Kazahstana preko Rusije. Največji proizvajalec mamil je še naprej Afganistan (opij), največ kanabisa pridelajo v Maroku, v Albaniji in na Jamajki. Po mnenju bruselskih ekspertov Madžarska odigra vlogo centra za razporeditev in nadaljnje distribuiranje drog, ki propotujejo po balkanskih progah.

Konzulat in marketinška pisarna

Avstrija je v Szombathelyu imenovala novega častnega konzula, avstrijska gospodarska zbornica pa je odprla marketinško pisarno. Inštitucija avstrijskih častnih konzulov obstaja na Madžarskem šest let, novi častni konzul je postal Vince Kovács, predsednik Obrtne in trgovinske zbornice Železne županije. Avstrijski veleposlanik na Madžarskem, Günter Birbaum je v svojem pozdravnem nagovoru poudaril, da ima Szombathely pomebno vlogo v avstrijsko-madžarskih odnosih, kajti mesto je bilo lani prioriščeno dveh pomebnih srečanj. V tem mestu sta se srečala madžarski in avstrijski premier ter zdravstvena ministra obeh držav. Vodja trgovinskega oddelka na avstrijski ambasadi Peter Rejtő je povedal, da zagotovi avstrijsko gospodarsko ministrstvo avstrijski zbornici letno 20 milijonov evrov za razvoj gospodarskih stikov. To je omogočilo odprtje marketinške pisarne v Szombathelyu.

Srečanje hrvaškoga in slovenskoga pevskega zbora v Sombotelu

Sombotelska hrvaška samouprava je v zimi pozvala slovensko samoupravo na prijateljsko kegljanje. Zdaj v leti so pa Slovenci pozvali Hrvate v slovensko izo v skanseni. Hrvatje so že tretjo paut ustanovili samoupravo v Sombotelu, od letos naprej pa majo tudi dru-

per ojdli. Depa nej na kulturne programe pa veselice, liki na repo, kukarco pa na žetvo. Tam so se navčili pesmi eden od drugoga. Duhovnike smo si to sposaudili eden od drugoga. V Stevanovcaj so bili hrvaški duhovnik *Lajos Marković*. Na Dolenjom pa Gorenjom Siniki

Slovenec. Naraudo se je v Boreči (1772), včiu se je v Kösze-gi, po tistom pa je grato duhovnik v hrvaškoj vesi Prisika (Pereznye). Navčo se je hrvaški in je več knjig napiso za gradiščanske Hrvate. V Prisiki je mrau 1843. leta in tam je pokopani. Sombotelski Hrvati in Slovenci

Hrvaški in slovenski pevski zbor, na sređi z zborovodkinjama *Zsuzso Kelemen* in *Judito Pavel*

štvo. V ednom vrtci imajo skupino hrvaški mlajšov, v ednoj osnovnoj soli pa eden hrvaški razred. Hrvaški bal v Sombotelu je pa že duga lejta najvejši hrvaški bal na Madžarskom. Že več lejta majo pevski zbor „Djurđice“ (majkejklinge – šmarnice), z več kak 20 članov. Vsikiš pondejlek probajo, majo dosta nastopov doma in na Hrvaškom. Zborovodkinja *Zsuzsa Kelemen* je Madžarka, de pa ranč tak spejva z zborom kak pravi Hrvatke. Bila je učenka *Judite Pavel*, štera pa vodi (pau leta star) sombotelski slovenski pevski zbor. Una ranč tak ne vej slovenski, de pa tekste pesmi se navči in z zborom vred spejva.

V soboto, 3. julija smo lejpi cajt meli. Hrvaški mešani pevski zbor in naš slovenski ženski zbor sta mela nastop na dvo-riški slovenske iže. Po tistom smo se pa vsi vküper zmejšali (nej samo pevski zbor na kejpji) pa smo spejvali slovenske pa hrvaške pesmi. Takše pesmi so to bile, štere smo vsizamaj znali. Slovenci in Hrvati v Železni županiji so inda svejta to vku-

Lipa pred slovensko izo v sombotelskom skansni je vöocvela. Cvejtkje je na vrejki drejve pomago dojpobrat *Feri Gyeček*.

pa *Vince Kos*. Gradiščanski Hrvatje pa so ponosni na svojga duhovnika-pisatelja *Jožefa Ficka*, šteri je bu

lepau zavalimo.

Besedilo in posnetka: **Marija Kozar**

Pismo iz Sobote

Lübezen

Sto bi vedo, če sam v vsej tej lejtaj v pismaj iz Sobote gdasvejta piso od lübezni. Leko, ka se je tou že zgodilo, dapa ge tou ne poumnim. Vej pa je tou nej nikša baja, če mo piso eške gnouk. Lübezni je nej nigdar zadosta, v tou sam gvüšen pa vi ste vejn to v tou gvüšni.

Te pa naj se zača guč od lübezni. Poznamo dosta féle lübezni. Tista, stera nam prva na pamet spadne, je lübezen do človeka, ka ga mamu radi. Vej pa vejte, una lübi njega, un pa njou. V tej nouvi časaj je vse več takši lübezni, ka un lübi njega, una pa lübi njou. Tadale na toum svejti živejo lübezni do avtonov, do muzike, do živali, do vode, do mame in ate, do brata in sestre, do susedove zemle, do pijače, do televizije, tadale poznamo lübezen do gestija, do politike, do psa, lidge lübijjo sami sebe to, lübijjo svojo postelo, svoje mlajše, od drugoga žene ali može, lübijjo delo na poulaj, domanji krüj, lübijjo kelnarce in tak tadale, lidge lübito skur vse, ka leko najdemo na toum svejti.

Dosta lübezni, gelte? Dapa name v tom pismi miga samo ena lübezen, to je lübezen do ravnanja z drugimi lidami. Istino mate, že palik se mi po glavej mota politika. Vej pa ranč tisti, ka delajo politiko, ravnajo z nami.

Dapa tou lübezen do politike je nej samo tak naleki taraztumačiti. V tou politično lübezen se je političarom nut namotalo puno drugi lübezni. Tak vejo trno lepou gučati:

- Morate vedeti, ka smo se k tomi deli, ka se vam ne vidi najbolje, nej spravili zavolo sebe. Toga dela smo se prijali zavolo toga, ka de nam vsem dobro šlou!

Na, ka tou zdaj znamenüje? Škejo nam praviti, kak nas radi majo, kak vse tou delajo iz lübezni do nas. In mi somari njim vörvlemo! Zato leko gučijo tadale:

- Čas vam pokaže, kak smo se dobro odloučili v tej žmetni časaj. Vidlo de se, ka je tou bilou najboukše za našo domovino Slovenijo.

Na, zdaj so k lübezni do lidi kcu j djal eške lübezen do domovine.

Brodim si, ka vam zagnouk dojdeta tevi dve velki lübezni iz lamp političarov. Rejsan dojde, ovak de preveč komplicejrasto, če eške kakšo kcu dejem. Zdaj pa tevi dve velki lübezni vküper dajmo in si zbrodim, kak se nam kaj ta velka lübezen do lidi in domovine pozna v našom žitki.

V sveklini te velke lübezni bi mogli živeti kak v kakšoj pripovejti, v steroj so vsi srečni pa veseli. Dapa neje ranč tak. Na, nam je nej, liki je najboukše tistim, steri nam tou lübezen odavlejo, mi jo pa küpvlemo od mladi noug pa do starosti. Ja, edini majo hasek bautoši z lübeznijo. Pune lampe lübezni njim s pejnecami do vreka napunijo žepke, bukse pa račune na banki.

Dapa brodim si, ka vejte, kak se zovejo tiste ženske, ka na kiklaj odavlejo lübezen? Ja, istino mate, tou so kurve. Nej, neškem praviti, ka so političari kurve, tou sploy nej! Samo sam si tak malo bole na glas brodo.

Od toga si ranč tak brodi moja tašča Regina, trno čedna ženska. Trno moudra susedica Rozina jo je gnouk pitala, zakoj na teveni skur nigdar ne gleda, ka se godi v našom parlamentu.

- Ge sam poštena ženska! Vejn si od mene ne brodiš, ka mo gledala pa poslušala kakši kupleraj zganjajo tam nut, - je čemerasto strousila glavou.

Tak, vidite, se leko tū pa tam trno dobro razmej z mojo taščo Regino, trno čedno žensko.

Miki

OTROŠKI

Mlašeči guči pri Malom potoki

Mala ves se zača tam, gde nut v njou priteče Mali potok. Že od negda so se tam špilali mali lidže iz Male vesi. Na, tam so se lejša pa lejša špilali mlajši iz Male vesi. Eške gnesden je tak. Té Mali potok, vse tiste drejve kouli njega, raki in ribe v njem so čüle čüda mlašečoga pogučavanja in tou eške itak poslušajo.

K a č a

Na kamni srejši Maloga potoka tam pri Bežanovi njivaj se je na vručom sunci sunčala kača. Mlajši iz Male vesi so se v straji razbežali kak najbole bistri zavci, tak so se je postrašili. Kuman tam pri mousti so prišli do zraka.

- Ge več ne stoupim v vodu pa če de od vročine zemla gorela, - je eške itak trpetala mala Rožika. - Če te vgej, mrges eške prva, kak prideš do padara.

- Tou je eške nika nej! - si je odijavo Feri. - Najprva ti obej okejšpige, po tistom ti dušo vzeme pa te vgej in si fertik od čemera v krvi.

- Če bi samo tou bilou! - je nekaj več od kače vedo povedati Toni. - Tak te pikne, ka eške sam grataš kača. Dapa nej vcejlak kača, liki kača-človek. In po tistom prideš domou, zgrizeš vse domanje, cejlo živino in na kraji si eške sam fertik.

Tak so postršovali eden drugoga, ka so iz vsakšoga kamna, iz vsikšoga grmoujva proti njim vlekla kuste pa duge kače. Za tisti den njim je bilou zavole Maloga potoka. Na drugi den so trno od daleč gledali na tisti kamen v vodej. Kače nej bilou na njem. Pomalek so si li vúpali priti bliže vodej, depa nut je nej niške noge namočo.

Ka pa, če skouči vó iz vode? - je stiskavo glas Toni.

Ka bi pa skakala, vej je pa nej korat, - je biu čeden Feri. Tak so si brodili, naj dejo v vodu ali nej. Sunce na nebi je peklo, v vodej Maloga potoka je biu doma velki straj. In so nej šli v vodu. Nej so šli tretji den in nej štrti in peti den tó nej. Starišom se je tou čüdno vidlo, ka odijo domou vcejlak načišni, kak pa majo šegou biti. In so začali spitavati, ka se godi. Rožika je brz vóovadila, ka so se zgučavali od kače. Njenoga ato je popadno trno krepki smej, gda je vsevkuper čüu, ka mlajši vejo vóspraviti. Zato je šou z mlajši na drugi den k tistomi kamni. V mali talejr je nalejo mlejko in ga dau na kamen. Z mlajši se je potúlo za velki grm in so tak čakali, ka se zgodi. Za dobre pou vóre je po vodej začalo nika plesati, kak če bi nekaj vlejško bič za krave. Pri kamni se je vidlo, ka je to nikši bič nej. Nad njega se je zdignila kačina glava, malo za tistim je bila že cejla na kamni. Ovila se je kouli talejra in začala piti mlejko. Gda ga je spila, se je eške bole nut zamotala v sebe in se sunčala. Zdjaj si je Rožikin ata dole slejko srakico, pomalek stoupo v potok in srakico lüčo na kačo. Začala se je sukati, dapa že jo je držo v rokaj. Mlajši so se skur pocükali v lače.

- Es pojte, ka te jo vidli! - ji je pouzvo.

Pomalek, kak najvejša nevoula, so šli do njega. Te njim je pokazo, kakše zobe ma kača, kak jo moraš prijeti, ka ti nika ne deje, kak jo tazeženeš, če jo srečaš in vse takše njim je pripovejdo. Čistak na konci pa eške tou, ka takša kača, stera se drži bole v vodej kak pa na süjom, v zobaj nema čemera.

- Vej sam vam pa pravo, vi ste pa mi nej vórvali, - je biu čeden Toni, steri je brz tapozabo, kakše velke oči je emo od straja.

Miki Roš

Iz Števanovcev do Jadranskega morja

Dolgoletna želja učencev in učiteljev števanovske osnovne šole se je uresničila letos 14. junija. Učenci naše šole že več kot 10 let niso videli slovenskega morja, kljub temu da smo že večkrat načrtovali potovanja na slovensko obalo, toda zaradi pomanjkanja finančnih sredstev nismo imeli možnosti

14. junija smo se zgodaj zjutraj napotili proti mejnemu prehodu Gornji Senik - Martinje. Ob 12.00 smo bili že v Postojnski jami, v kateri so otroci in odrasli z odprtimi usti in očmi opazovali prekrasen delček narave, čudovite kapnike. Ob treh popoldne smo že bili na morju in smo zasedli svoje

za uresničitev naših ciljev.

Pri šolskih urah slovenščine in spoznavanja slovenstva smo se veliko pogovarjali o čudovitih pokrajinah Slovenije, o Jadranskem morju, o glavnem mestu Republike Slovenije, o Ljubljani. Velika škoda je, da so se naši učenci učili o teh stvarih do zdaj le iz knjig. Zdaj je vse to, kar smo videli na videokasetah in v prospektih, naenkrat oživel.

Za to, da so se te naše sanje lahko izpolnile, se moramo iskreno zahvaliti Zvezi Slovencev na Madžarskem, ki je krila vse naše potne stroške; gospodu Ludviku Filoju, tajniku Zveze za tehnično kulturo Murska Sobota, ki nam je organiziral program izleta, prenočišče in prehrano trikrat na dan. Poleg tega nam je „zrihtal“ dve turistični vodički in izredno nadarjenega šoferja z avtobusom iz Prekmurja. Hvala za sodelovanje tudi njim in sicer sekretarki Darji Kozarjevi, zunanji sodelavki zveze Tatjani Kikčevi in ne nazadnje gospodu šoferju Jožefu, ki nas je zanesljivo vozil skozi Slovenijo v obe smeri. Brez njih se ne bi nikoli izpolnila želja števanovskih učencev - srečanje z zakladi matične domovine „v živo“.

V matični Sloveniji smo preživeli štiri čudovite dneve.

sobe v domu Breženka v Fiesi. Hitro smo pojedli kosilo in smo kljub mrzlemu vetru hiteli na obalo, da bi čimprej začutili na lastni koži slano morsko vodo. Naslednji dan je že zgodaj zjutraj sijalo toplo sonce (kot da bi vedelo, da so števanovski

šolarji na morju in zato mora sijati). Peš smo šli v Piran in smo si ogledali cerkvico, z zvornika pa čudovito pokrajino. Potem smo se do kosila kopali v Fiesi. Popoldne smo se napotili v drugo obmorsko mesto, v Izolo, kjer smo se do večerje spuščali po toboganih v morsko vodo, zbirali smo in opazovali raznorazne kamne in morske živali. Iz zlatega morskega peska smo naredili lepe slike. Po večerji pa smo se peljali v Portorož, kjer smo si ogledali prekrasne, ogromne

in praznično osvetljene hotele.

Tretji dan smo spet imeli sončno in toplo vreme. Dopoldan smo preživeli v slovenskem pristanišču, v mestu Koper; popoldne smo bili v morju. Zvečer smo se sprehajali do piranskega gradu, od koder smo gledali sončni zahod. Zadnjo noč smo preživeli z dobro voljo: plesali smo in peli na obali, tako smo se poslavljali od morja. Nismo mislili, da bo četrti dan to slovo zelo težko in žalostno.

Zadnji dan smo bili v piranskem akvariju, po katerem nas je z zanimivim predavanjem vodil direktor, ki je po poklicu gotovo potapljač. Po kosilu smo se resno poslovili od morja; otroci so mu mahali „adijo morje!“ so kričali, in moramo priznati, da so nekaterim teklo tudi solze.

Odpravili smo se proti Ljubljani, kjer smo si med kratkim sprehodom ogledali znamenitosti slovenske prestolnice. Ustavili smo se tudi v Mariboru, kjer smo imeli večerjo, in okoli 23. ure se je pripeljal naš avtobus pred šolo v Števanov-

ce. Zelo utrujeni in polni doživetij smo prišli domov.

Še enkrat najlepša hvala vsem tistim, ki so našim učencem in seveda nam učiteljem omogočili enkratno doživetje. Mirno lahko rečemo, da je nekaterim učencem bilo to čudovito in neponovljivo doživetje za vse življenje!

Učenci, učitelji in starši
OŠ Števanovci

KOTIČEK

KAUT

Ne zamudite srečanja!

Državna slovenska samouprava
organizira

V. SREČANJE PORABSKI SLOVENCEV,

štero bau na Gorenjom Seniki,
21. in 22. avgusta 2004.

Prisrčno zovemo in čakamo vse Vas, ki živite eške zdaj tó v Porabji, pa Vas, šteri ste se preselili v druge kraje Vogrskoga ali indrik v velki svejt.

Ki nimate več žlate/rodbine tuj doma, ka bi pri niji lejko spali, si naročite prenočišče v Varaši ali v porabski vasnicaj, stroške Vam plača Državna slovenska samouprava.

Za predpriprave moramo znati, kelko lüdi vküpride. Zato lepo prosimo, če ste gvüšni, ka pridete, se glasite po telefoni Državne slovenske samouprave (06-94-534-024, 06-94-534-025) ali izpolnite prijavnico pa jo pošlite na naslednji naslov do 31. juliuša: **Državna slovenska samouprava, 9985 Gornji Senik/Felsőszőlőnk, Glavna ulica 5.**

PRIJAVNICA

(Prosimo nazaj poslati do 31. juliuša 2004!)

Menja.....

Iz držine pride.....lidij

Domanji atrejs:.....

Telefonska numera:.....

Pridemo: (okrauzite valas)

1. S posebnim avtobusom (különjáratl)

2. Ovak, na svojo ceringo

Datum.....

podpis

Od 12. do 18. julija so bili v Monoštru na pripravah igralci Nogometnega kluba Mura iz Murske Sobote. Priprave so potekale pod strokovnim vodstvom prejšnjega selektorja slovenske reprezentance Bojana Prašnikarja. Ob vsakodnevnih treningih so fantje odigrali dve tekmi. V sredo so se pome-

rili z nogometaši iz Slovenske vesi, ki igrajo v prvi županijski ligi. Razlika v fizični pripravljenosti in znanju je bila očitna, kar se je videlo tudi na rezultatu. Muraši so zmagali z rezultatom 7:0. V soboto jih je čakal Haladás iz Szombathelya, ki bo, sicer po odigranih kvalifikacijskih tekmah, tudi jesensko

sezono začel v I. državni ligi. Tekma med Muro in Haladásom se je odvijala v okviru prireditve, ki jih je organiziralo Športno društvo Slovenska ves ob priliki, da tamkajšnji nogometaši igrajo že 25 let v prvi županijski ligi.

NIKA ZA SMEJ...

Batrivan človek

Bela si je nauvi auto küpo pa gda ga je že doma emo, hajde, nut si je vse v njega pa je po varaši isko nikšo ulico. Nikak go je nej najšo, etak si je pa gor djau, ka zišče ednoga policajja, steri de ma vedo pomagati. Stavo je auto pa je pito ednoga človeka, če ne vej, gde bi on leko najšo ednoga policajja. Človek pa, steroga je doj stavo, etak pravi: »Zdaj tuj nega policajja, liki če te tadala po pločniki (járdaj) vozili z avtonom, gvüšno ka včasín eden naprej pride.«

Kaj pa nej?

V ves je etognauk prišo eden velki umetnik (művész), steri je strašno vedo oponašati vsakšoga človeka glas, guč. Ildika ga je z lampami pa z očami gledala, spoj se ji je tau vidlo. Gnauk je samo k njemi skaučila pa ga etak pitala: »Gospaud, vi bi, povejmo, mojga moža tū vedli oponašati?«

Of pa: »Kaj pa nej? Idte ta v drugo sobo pa če va sama, takšo ste eške ranč nej vidli, kak vejim oponašati...«

Kapetan na ladji

Edna velka ladja, šift de že nasrejdí maurja, gda se novinarje dojvlečejo do kapitana pa ga vsefale spitaljajo. Eden novinar ga etak pita: »Gospaud kapetan, povejmo, če ste na srejdí morja, kakšoga reda se obrnete nazaj? Takšoga reda, gda vam, povejmo, sfali nafte ali pitne vode, ali takšoga reda, gda je šift že puni naklajeni z ribami?« »Nej takšoga pa nej tistoga reda se ne obrnemo nazaj,« pravi kapetan. »Vejte, moški, geste na šifti edna strašno grda sakačica. No, gda tak čütim, ka za silo eške njau tū pozelejim, te se pa tak nagnauk nazaj obrnemo.«

Samo mir

Jenő je etognauk v Varaš üšo, svoj mali auto je püsto na parkirišči, karto za parkiranje je küpo pa vödjau na okno, naj ga ne poštrafajo. Za dveji vöri nazaj de k autoni

pa vidi, ka so autona vkradnili, pa glij eden človek ta leti z njim. Včasín leti k policajji pa ma kaže, ka tisti človek ma je odpelo auto. Policaj pa etak: »Nikše nevolé za tau ne delajte. Vej ma ge včasín skauz poglednam žepke.«

I.B.

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtrek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1,
p.p. 77,
tel.: 94/380-767
e-mail:
porabje@mail.datanethu
ISSN 1218-7062.

Tisk:
SOLIDARNOST D.D.
Arhitekta Novaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.